

Fővárosi Ítéltábla
12.Bhar.161/2014/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2014. december 16. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A hamis vád büntette és más bűncselekmények miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** mint másodfokú bíróság 2014. április 1. napján kihirdetett **22.Bf.14.367/2013/9.** számú ítéletét megváltoztatja az alábbiak szerint:

A vádlott bűnösségét

- kábítószerrel visszaélés vétségében [1978. évi IV. tv. 282/C. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont] **m e g á l l a p í t j a.**

További cselekményeit:

- lopás büntettének [1978. évi IV. tv. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b/1. pont],

- közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés b) pont],

- közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont] és

- hamis vád büntettének [1978. évi IV. tv. 233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés] **minősíti.**

Kötelezi a vádlottat az első fokú eljárás során felmerült 289.407.- (kettőszáznyolcvankilencezer-négyszázhét) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak külön felhívásra.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat 15.255.- (tizenötezer-kettőszázötvenöt) forint, a harmadfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére külön felhívásra az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság mint elsőfokú bíróság a 2013. szeptember 17. napján kihirdetett 7.B.XX.923/2010/37. számú ítéletével - a vádlott távollétében, miután ismeretlen helyen tartózkodik - a vádlott bűnösségét lopás vétségében [1978. évi IV. tv. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés 1. fordulat], közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés b) pont], közokirat-hamisítás büntetében [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont] hamis vád büntetében [1978. évi IV. tv. 233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés és kábítószerrel visszaélés vétségében [1978. évi V. tv. 282/C. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pontja] mondta ki.

Ezért a többszörös visszaeső vádlottat - halmazati büntetésül - 1 év 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kábítószerrel elkobozta, és kötelezte a vádlottat az összes bűnügyi költség viselésére.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2014. április 1. napján kihirdetett 22.Bf.14.367/2013/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta - a vádlott és védője által az 1./ tényállási pontban a vádlott terhére elbírált bűncselekmény tekintetében felmentés, egyebekben és összességében a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezés folytán felülbírálvá azt:

A vádlott cselekményeit 1 rb. a Btk. 370. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés bb) és be) pontjaira figyelemmel, a (3) bekezdés ba) pontja szerint minősülő lopás büntetéként, 1 rb. a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontja szerint közokirat-hamisítás büntetéként és 1 rb. a Btk. 268. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő hamis vád büntetéként minősítette. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta.

Ugyanakkor az 1978. évi IV. törvény 282/C § (1) bekezdése és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószerrel visszaélés vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

Az első fokú eljárás során felmerült bűnügyi költségből 37.875.- forint megfizetésére a vádlottat kötelezte, míg a fennmaradó bűnügyi költséget az államra terhelte, és ugyancsak a vádlottat kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú ítélet ellen a Fővárosi Főügyészség fellebbezett a vádlott terhére, az eljárás téves megszüntetése miatt, a kábítószerrel visszaélés vétségében bűnösségének kimondása, és büntetés kiszabása érdekében. Álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság abban, hogy miután az eljárás megszüntetésével érintett bűncselekmény utóbb már ebben a formában a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben nem

szerepel, így a bűncselekmény már nem bűncselekmény. Fellebbezését az ügyész írásban részletesen megindokolta. Az ekként bejelentett fellebbezést a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség azzal tartotta fenn a BF.400/2014/1. számú átiratában, hogy emiatt a büntetés kiszabására már nem tett indítványt.

A védő a harmadfokú fellebbviteli nyilvános ülésen ellenezte az ügyészi fellebbezés teljesítését, álláspontja szerint a másodfokú bíróság eljárást megszüntető rendelkezése helyes volt. Ezért annak helybenhagyására tett indítványt.

Az ügyész fellebbezése alapos.

Az ítélőtábla mint harmadfokú bíróság az első- és másodfokú eljárást és a meghozott ítéleteket egyaránt teljes körben felülbírált, függetlenül a fellebbezés tartalmától. A felülbírálat arra is kiterjedt, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetve a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e; miután a másodfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírált, mert abban nem tapasztalt azt megakadályozó kivételt [Be. 387. § (1) bekezdés, (2) bekezdés].

A felülbírálat során a harmadfokú bíróság nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely akár az első-, akár a másodfokú eljárás törvényességét megkérdőjelezte volna, így a másodfokú bíróság ítéletének - az elsőfokú bíróságénak sem - nem volt indok a hatályon kívül helyezésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálata során nem észlelte, és ennél fogva a másodfokú ítélet és az első fokú ítélet tényállása egyaránt részben megalapozatlan, hogy a sértettől eltulajdonított vagyontárgyak össz-értéke nem helyes számítással nyert megállapítást [Be. 385. §, Be. 351. § (1) bekezdés és (2) bekezdés c) pont].

A részleges megalapozatlanságot a harmadfokú bíróság a Be. 385. §-ára figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó tartalmára figyelemmel helyes számítással akként küszöbölte ki, hogy megállapította: a vádlott összesen 52.000.- forint értékű vagyontárgyakat tulajdonított el, nem pedig 60.000.- forint értékűt, mint amit az első- és másodfokú ítéletek egyaránt tartalmaznak. A számítási hiba nyilvánvalóan arra vezethető vissza, hogy a sértett által felsorolt 2 db parfüm együttesen képezett 8.000.- forint értéket, nem pedig külön-külön. A sértett feljelentése és az okiratok tartalma egyértelműen erre utal. A helyesbítésnek csupán a tényállás iratszerű és teljes körű feltárása szempontjából van jelentősége, mert a lopás

bűncselekményének elkövetési értékhatárait az első- és másodfokú ítéletekben rögzítettekhez képest eszközölt helyesbítés nem befolyásolta.

A másodfokú bíróság nem tévedett, mikor azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett védelmi fellebbezések voltaképpen a mérlegeléssel megállapított tényállást támadták, és a másodfokú eljárásban nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a felülbírálat során.

Az alapul elfogadott tényállásból tehát helyesen vonta le a következtetést a másodfokú bíróság arra, hogy a vádlott bűnössége valamennyi bűncselekményben aggálytalanul megállapítható, leszámítva az általa alkalmazott és a kábítószerrel visszaélés bűncselekményre vonatkozó megszüntetést.

Ebben a kérdésben ugyanis alapvetően téves anyagi jogi álláspont miatt törvénysértően foglalt állást.

A bűncselekmények elbírálására az elkövetéskori büntető törvény az irányadó (ez a főszabály). Ez a jelen esetben a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. tv. volt, amely még valóban ismerte a 282/C. § (1) bekezdésében és az (5) bekezdés a) pontjában szabályozott, ún. kábítószerfüggő személy által csekély mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés vétségét.

Az is kétségtelen, hogy - egyébként már az első fokú elbíráláskor is - a bűncselekmények elbírálására nézve hivatalból kellett a bíróságoknak megvizsgálniuk, hogy vajon az elbírált bűncselekmények a 2012. évi C. tv. hatályba lépésével is büntetendők maradtak-e vagy netán büntetendőségük megszűnt (a cselekmények már nem bűncselekmények) vagy enyhébben bírálandók el.

Az, hogy egy, az elkövetéskor bűncselekménynek minősített magatartás, az újabb büntető törvény értelmében nem pontosan olyan megnevezéssel, nem pontosan olyan tényállási elemekkel nyert büntetendő cselekményként rögzítést egy törvényi tényállásban, még nem jelenti azt, hogy annak büntetendősége megszűnt volna. Kétségtelen, hogy az ún. keretdiszpozíciókra vonatkozóan, de a Kúria az 1/1999. büntető jogegységi határozatában elvi jelleggel, világosan rámutatott arra, hogy amennyiben egy büntetőjogi tényállás nem üresedik ki az elbírálás idejére, nem kerülhet szóba felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezés alkalmazása.

Világosan megállapítható a 2012. évi C. törvényből, hogy a vádlott terhére rótt kábítószerrel elkövetett bűncselekmény a Btk. 178. § (1) bekezdés 4. fordulatába és (6) bekezdésébe ütköző kábítószer birtoklásának vétsége. Megállapítható tehát, hogy a cselekmény továbbra is bűncselekmény. Most már azt kellett a harmadfokú bíróságnak vizsgálnia, hogy a vádlott valamennyi cselekményét az alapértelmezés

szerint alkalmazandó elkövetéskori vagy az újabb, elbíráláskori törvény szerint bírálja el.

Ezt a kérdést a másodfokú bíróság akként döntötte el, hogy összevetette egymással a két törvény rendelkezéseit és összehatásában foglalt állást abban, hogy az elkövetéskori törvényhez képest enyhébb elbírálást eredményez-e az elbíráláskori (Btk. 2. § (1), (2) bekezdés).

A kérdést nemlegesen döntötte el az ítélőtábla a következők miatt:

Az alapul elfogadott tényállás szerinti kábítószerrel visszaélés bűncselekményének büntetési tétele az elbíráláskor az elkövetéskorihoz képest a kétszerese (egy év helyett kettő), az elkövetéskori törvény nem ismerte a büntetéskiszabás alkalmával követendő ún. középértékes szabályt, szemben az elbíráláskorival, az elkövetési értékek között az értékhatárokat tekintve nincs olyan differencia, ami indokolná az új törvényre való áttérést, a többszörös és különös visszaesőkre vonatkozó büntetés kiszabási szabályok pedig lényegesen súlyosabbak az elbíráláskori törvény szerint (figyelemmel a halmazati büntetés kétszeri emelésének kötelezettségére).

Az okiratokkal visszaélés bűncselekményei miatt a vádlottal szemben az eljárást már nyomozati szakban megszüntették, így az nem volt tárgy a vádnak, ezt vizsgálni tehát nem kellett.

A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből a vádlott az elkövetéskori és elbíráláskori törvény alapján egyaránt kizárt volt, ennek tehát az alkalmazandó törvény megválasztása szempontjából nem lehetett jelentősége.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság helytelenül alkalmazta az anyagi jogot, és így törvényt sértően szüntette meg a büntetőeljárást - megjegyezve, hogy a Be. 6. § (3) bekezdése értelmében a felmentés lett volna a helyes eljárásjogi döntés, amennyiben az anyagi jogi érvelése helytálló lett volna.

Miután azonban a cselekmény továbbra is bűncselekmény, ezért indokolt volt a harmadfokú eljárásban kimondani a vádlott bűnösségét ebben a bűncselekményben is, a helyes törvényi minősítés szerint.

A fentiekből egyszersmind az is következik, hogy a harmadfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott valamennyi bűncselekményére az 1978. évi IV. törvény rendelkezései irányadóak.

Ezért a harmadfokú bíróság a kifejtettek miatt az elkövetéskori - főszabály szerint alkalmazandó - törvényt alkalmazta.

Ennek megfelelően a Be. 398. § (1) bekezdése alapján a másodfokú ítéletet

megváltoztatta; a vádlott bűnösségét

- kábítószerrel visszaélés vétségében [1978. évi IV. tv. 282/C. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont],
 - lopás büntettének [1978. évi IV. tv. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b/1. pont],
 - közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés b) pont],
 - közokirat-hamisítás büntettének [1978. évi IV. tv. 274. § (1) bekezdés c) pont] és
 - hamis vád büntettének [1978. évi IV. tv. 233. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés].
- A közokirat-hamisítás büntette 2 rb., figyelemmel a 2/2004. BJE-ben megfogalmazott valóságos alaki halmazati álláspontra.

A másodfokú bíróság által alkalmazott téves eljárást megszüntető rendelkezés folytán a tetemes bűnügyi költség az állam terhére került, aminek indoka most megszűnt, ezért a harmadfokú bíróság a Be. 385. §-a alapján, a 381. § (1) bekezdésére is figyelemmel a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján valamennyi, az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére kötelezte a vádlottat.

Ugyanezek a törvényhelyeken alapszik a harmadfokú eljárás során a vádlott kirendelt védőjének tevékenységével felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezés.

A másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései mindenben megfeleltek a törvénynek, ezért a harmadfokú bíróság a Be. 397 §-a alapján egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyta.

A harmadfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-ának megfelelő értelmezése zárja ki.

Szeged, 2014. december 16.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 12.Bhar.161/2014/10. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 22.Bf.14.367/2013/9. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2014. december 16.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke